

PISA

IN FOCUS

8

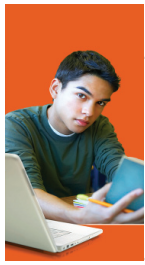
εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική

Διαβάζουν σήμερα οι μαθητές για ευχαρίστηση;

- Στις χώρες του ΟΟΣΑ περίπου τα δύο τρίτα των μαθητών δηλώνουν ότι διαβάζουν καθημερινά για ευχαρίστηση.
- Το ποσοστό των μαθητών που δηλώνουν ότι διαβάζουν καθημερινά για ευχαρίστηση μειώθηκε στις περισσότερες χώρες μέλη του ΟΟΣΑ μεταξύ 2000 και 2009, ενώ σε ορισμένες αυξήθηκε.
- Οι μαθητές που διαβάζουν καθημερινά για ευχαρίστηση τείνουν να έχουν καλύτερες επιδόσεις στο PISA.
- Τα κορίτσια διαβάζουν περισσότερο για ευχαρίστηση από ό,τι τα αγόρια. Επίσης, οι μαθητές που προέρχονται από προνομιούχο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον διαβάζουν περισσότερο για ευχαρίστηση, σε σχέση με εκείνους που προέρχονται από δυσμενές κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον. Οι παρατηρούμενες αυτές διαφορές διευρύνθηκαν μεταξύ 2000 και 2009.

Οι 15χρονοι που εμπλέκονται ενεργά σε ένα ευρύ φάσμα αναγνωστικών δραστηριοτήτων είναι πιθανόν να είναι περισσότερο αποτελεσματικοί ως μαθητές και να έχουν καλύτερες σχολικές επιδόσεις. Οι έρευνες που διεξάγονται πάνω σε αυτό το θέμα διαπιστώνουν στενή σχέση ανάμεσα στις αναγνωστικές πρακτικές, τα κίνητρα για ανάγνωση και την αναγνωστική επάρκεια στους ενήλικες. Οι δεξιότητες στην Κατανόηση Κειμένου είναι καθοριστικές για την κατανόηση του κόσμου που μας περιβάλλει και τη διά βίου μάθηση.

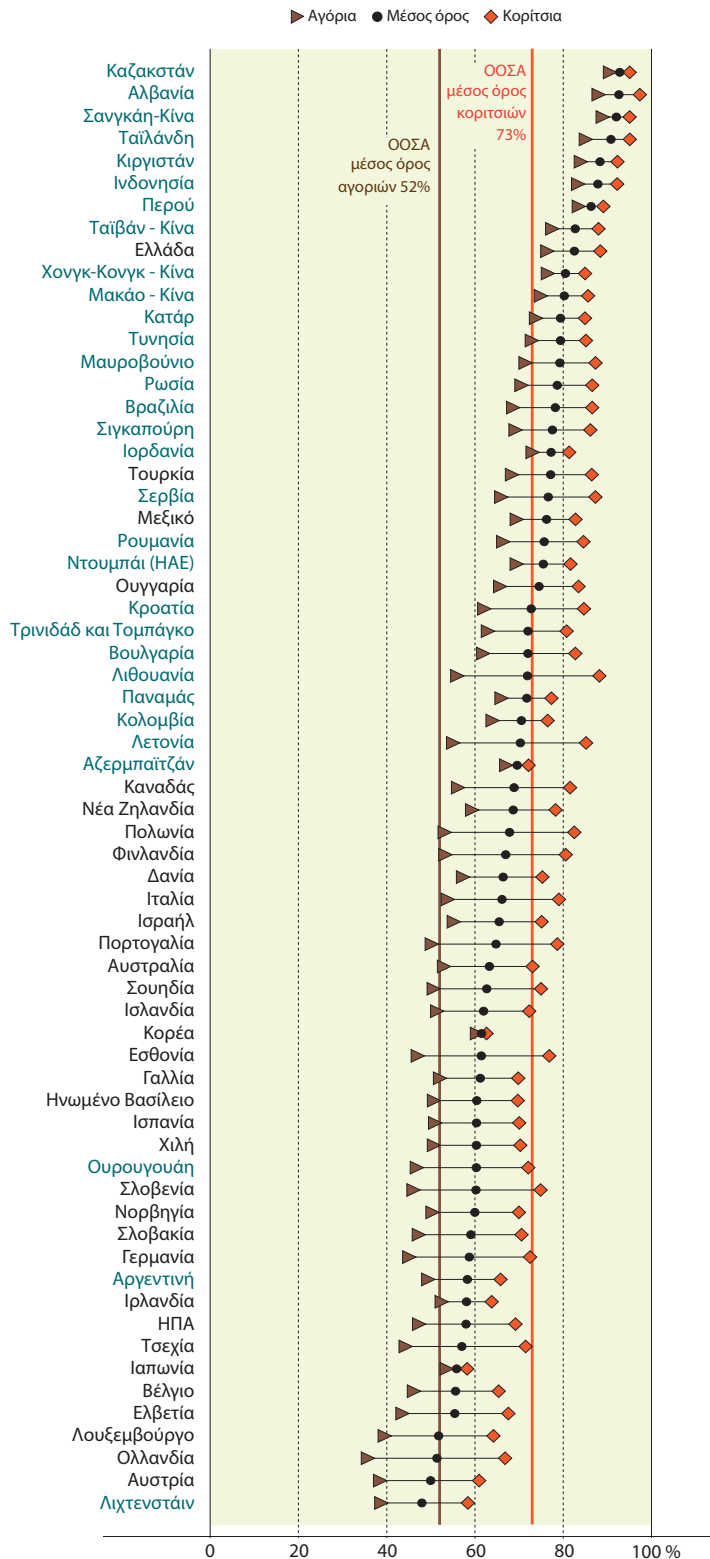
Η ανάγνωση για ευχαρίστηση αφορά κυρίως τα κορίτσια... Το 2009 στις χώρες του ΟΟΣΑ, κατά μέσο όρο το 37% των μαθητών δήλωσαν ότι δεν διαβάζουν για ευχαρίστηση. Στην Αυστρία και το Λιχτενστάιν, περισσότεροι από τους μισούς 15χρονους που ρωτήθηκαν απάντησαν το ίδιο. Αντίθετα, σε χώρες και οικονομίες εκτός ΟΟΣΑ, την Αλβανία, το Καζακστάν και την Ταϊλάνδη καθώς και τη Σαγκάη (Κίνα), πάνω από το 90% των μαθητών δήλωσαν ότι διαβάζουν για ευχαρίστηση. Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες και οικονομίες, με εξαίρεση την Κορέα, τα κορίτσια που διαβάζουν για ευχαρίστηση είναι περισσότερα από τα αγόρια. Στις χώρες μέλη του ΟΟΣΑ κατά μέσο όρο, η διαφορά μεταξύ των φύλων, όσον αφορά την ανάγνωση για ευχαρίστηση, ανέρχεται σε 20 εκατοστιαίες μονάδες. Στη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία, τον Καναδά, την Ολλανδία, την Πολωνία, την Πορτογαλία, τη Σλοβενία, την Τσεχία και τη Φινλανδία, καθώς και στις συμμετέχουσες χώρες Λετονία, Λιθουανία και Ουρουγουάη, η διαφορά αυτή είναι 25 εκατοστιαίες μονάδες υπέρ των κοριτσιών ή και περισσότερο. Στην Κορέα, τόσο τα αγόρια όσο και τα κορίτσια δείχνουν να διαβάζουν για ευχαρίστηση εξίσου. Επιπλέον, οι διαφορές μεταξύ των φύλων, όσον αφορά την ανάγνωση για ευχαρίστηση, είναι σχετικά μικρές στην Ιαπωνία και στις χώρες και οικονομίες εκτός ΟΟΣΑ Αλβανία, Αζερμπαϊτζάν, Ινδονησία, Ιορδανία, Καζακστάν, Κιργιστάν, Περού, Ταϊλάνδη, καθώς και στο Χονγκ Κονγκ (Κίνα) και τη Σαγκάη (Κίνα).

PISA

IN FOCUS

Ποσοστό μαθητών που διαβάζουν για ευχαρίστηση

Οι χώρες κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά του ποσοστού των μαθητών που διαβάζουν για ευχαρίστηση.

Πηγή: ΟΟΣΑ, PISA 2009 Database, Πίνακας III.1.4.

... σχετίζεται με το προνομιούχο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον...

Στις χώρες μέλη του ΟΟΣΑ, κατά μέσο όρο το 72% των μαθητών που προέρχονται από προνομιούχο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον –έναντι μόνο του 56% των μαθητών που προέρχονται από δυσμενές κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον– δήλωσαν ότι διαβάζουν καθημερινά για ευχαρίστηση. Γενικά, η διαφορά που παρατηρείται μεταξύ των μαθητών που προέρχονται από προνομιούχο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και εκείνων από δυσμενές, όσον αφορά την ανάγνωση για ευχαρίστηση, είναι μεγαλύτερη στις χώρες μέλη του ΟΟΣΑ από ό,τι στις χώρες και οικονομίες εκτός ΟΟΣΑ. Μάλιστα, η διαφορά αυτή αντιστοιχεί σε περισσότερες από 20 εκατοστιαίες μονάδες σε 10 χώρες του ΟΟΣΑ, την Αυστραλία, την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ελβετία, την Εσθονία, την Ιρλανδία, την Κορέα και το Λουξεμβούργο.

... και συνδέεται με καλύτερες επιδόσεις στην Κατανόηση Κειμένου στο PISA.

Η ανάγνωση για ευχαρίστηση συνδέεται με τις αναγνωστικές δεξιότητες: το PISA διαπιστώνει ότι μια σημαντική διαφορά μεταξύ των μαθητών που έχουν υψηλές και αυτών που έχουν χαμηλές επιδόσεις στην αξιολόγηση της Κατανόησης Κειμένου, οφείλεται περισσότερο στο γεγονός ότι διαβάζουν καθημερινά για ευχαρίστηση, παρά στον χρόνο που αφιερώνουν στην ανάγνωση. Κατά μέσο όρο, οι μαθητές που διαβάζουν καθημερινά για ευχαρίστηση έχουν προβάδισμα στην επίδοσή τους που αντιστοιχεί σε 1,5 έτος επιπλέον σπουδών, σε σχέση με τους μαθητές που δεν διαβάζουν για ευχαρίστηση.

Εντούτοις, στις περισσότερες χώρες, οι τάσεις δεν είναι ενθαρρυντικές.

Το 2009, οι 15χρονοι μαθητές έτειναν να δηλώνουν λιγότερο ενθουσιώδεις απέναντι στην ανάγνωση από ό,τι οι 15χρονοι μαθητές το 2000. Η ανάγνωση για ευχαρίστηση τείνει να μειώνεται, κυρίως στα αγόρια. Στις χώρες του ΟΟΣΑ κατά μέσο όρο, το ποσοστό μαθητών που δηλώνουν ότι διαβάζουν καθημερινά για ευχαρίστηση μειώθηκε κατά 5 μονάδες από το 2000 έως το 2009. Δηλαδή, το 2000 το 69% των μαθητών δήλωναν ότι διαβάζουν καθημερινά για ευχαρίστηση, ενώ μόνο το 64% των μαθητών δήλωναν το ίδιο το 2009. Έτσι, σε 22 χώρες τουλάχιστον το ποσοστό των μαθητών που διαβάζουν για ευχαρίστηση μειώθηκε μεταξύ 2000 και 2009.

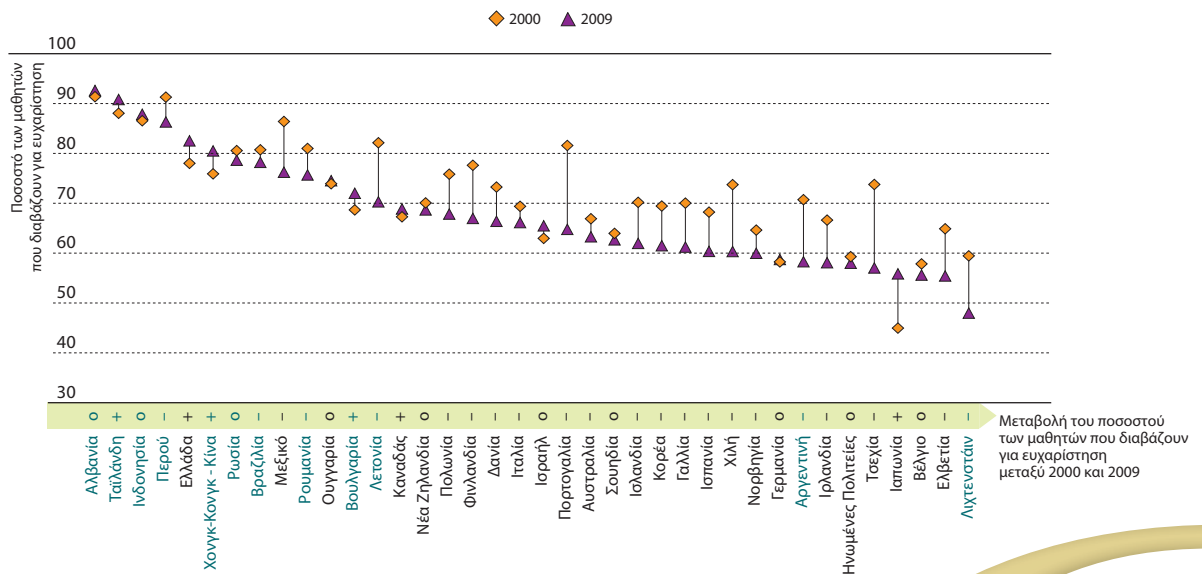

Παρόλα αυτά, σε 10 χώρες οι αναγνωστικές συνήθειες των μαθητών παρέμειναν ίδιες αυτήν την περίοδο· ενώ στην Ελλάδα, τον Καναδά, την Ιαπωνία και στις χώρες και οικονομίες εκτός ΟΟΣΑ Βουλγαρία, Ταϊλάνδη, καθώς και στο Χονγκ Κονγκ (Κίνα), ο αριθμός των μαθητών που δήλωναν ότι διαβάζουν για ευχαρίστηση αυξήθηκε μεταξύ 2000 και 2009.

Ορισμένες χώρες, στις οποίες παρατηρήθηκε μεταξύ 2000 και 2009 μείωση του ποσοστού των μαθητών που διαβάζουν για ευχαρίστηση, είναι ακριβώς αυτές στις οποίες ο αριθμός των μαθητών που διαβάζουν για ευχαρίστηση είναι συγκριτικά μεγάλος. Στο Μεξικό, την Πορτογαλία, τη Φινλανδία και από τις χώρες εκτός ΟΟΣΑ στη Λετονία, το ποσοστό των μαθητών που διαβάζουν για ευχαρίστηση μειώθηκε πάνω από 10 μονάδες σε σχέση με το σχετικά υψηλό ποσοστό του 2000 (πάνω από 75%).

Η Ιαπωνία είναι η μόνη χώρα, όπου το 2009 λιγότεροι από τα δύο τρίτα των μαθητών δήλωσαν ότι διαβάζουν καθημερινά για ευχαρίστηση και όπου το ποσοστό αυτό σημείωσε μια σημαντική αύξηση (11 μονάδων) σε σχέση με το 2000. Όμως, επειδή η Ιαπωνία ήταν η χώρα με το μικρότερο ποσοστό μαθητών που δήλωσαν ότι διαβάζουν για ευχαρίστηση το 2000, παρά την αύξηση των 11 μονάδων, το ποσοστό αυτό παραμένει μικρότερο το 2009 από το αντίστοιχο ποσοστό των περισσότερων άλλων χωρών.

Ποσοστό μαθητών που δηλώνουν ότι διαβάζουν για ευχαρίστηση το 2000 και το 2009

το 2009 υψηλότερο από το 2000	το 2000 υψηλότερο από το 2009	δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά	95% διάστημα εμπιστοσύνης
+	-	0	

Οι χώρες κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά του ποσοστού των μαθητών που διαβάζουν για ευχαρίστηση το 2009.
 Πηγή: ΟΟΣΑ, PISA 2009 Database, Πίνακας V. 5.1.

PISA

IN FOCUS

Τα κορίτσια είναι πολύ περισσότερα από τα αγόρια που διαβάζουν για ευχαρίστηση και η μεταξύ τους διαφορά διευρύνθηκε από το 2000 έως το 2009 κατά 3 εκατοστιαίες μονάδες στο σύνολο των χωρών του ΟΟΣΑ. Το 2000, το 60% των αγοριών και το 77% των κοριτσιών διάβαζαν για ευχαρίστηση. Το 2009, τα ποσοστά αυτά μειώθηκαν στο 54% και το 74% αντίστοιχα. Ενώ λοιπόν κατά μέσο όρο το ποσοστό κοριτσιών και αγοριών που διαβάζουν για ευχαρίστηση το 2009 είναι χαμηλότερο σε σχέση με το 2000, ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαπίστωση, ότι η αύξηση της διαφοράς μεταξύ των φύλων οφείλεται στη μεγαλύτερη μείωση του ποσοστού των αγοριών σε σχέση με εκείνη των κοριτσιών. Παρότι στις περισσότερες χώρες το ποσοστό των αγοριών που διαβάζουν για ευχαρίστηση μειώθηκε μεταξύ 2000 και 2009, η τάση είναι λιγότερο γενικευμένη στα κορίτσια.

Συμπερασματικά: Σήμερα οι μαθητές που διαβάζουν για ευχαρίστηση είναι λιγότεροι, παρότι η καθημερινή ανάγνωση για ευχαρίστηση συνδέεται άμεσα με τη βελτίωση των σχολικών επιδόσεων και των δεξιοτήτων στην ανάγνωση κατά την ενήλικη ζωή. Γονείς και εκπαιδευτικοί βρίσκονται μπροστά σε μια πρόκληση: να προσφέρουν στους μαθητές την ευχαρίστηση της ανάγνωσης, προτείνοντάς τους είδη ανάγνωσης που θα είναι τόσο ενδεδειγμένα όσο και ενδιαφέροντα.

Για περισσότερες πληροφορίες

Επικοινωνία: Francesca Borgonovi (Francesca.Borgonovi@oecd.org)

Βλέπε: *PISA 2009 Results: Learning to Learn: Student Engagement, Strategies and Practices (Volume III)* and *PISA 2009 Results: Learning Trends: Changes in Student Performance Since 2000 (Volume V)*

Επισκεφθείτε

www.pisa.oecd.org

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.):

<http://www.iep.edu.gr/pisa>

Η απόδοση στα ελληνικά και η συνάφειά της με το πρωτότυπο κείμενο αποτελεί ευθύνη μελών της Ομάδας PISA (Α. Γεωργιάδου, Π. Παπαστράτου, Χ. Σταθοπούλου, Δ. Τσιφλικά, Β. Χατζηνηκιάτα) του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής της Ελλάδας.

Η ηλεκτρονική προσαρμογή έγινε από την Δ. Κομνηνού (Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής).